

VODNÁ ŤAŽBA ŠTRKOPIESKOV VYSOKÁ PRI MORAVE III

Plnenie opatrení a poprojektovej analýzy
podľa záverečného stanoviska MŽP SR č. 2258/05-1.6/gn z 21.1.2006
týkajúcich sa záujmov ochrany prírody a krajiny

Na činnosť „Vodná ťažba štrkopieskov Vysoká pri Morave III a náhradná obnova aluviálnych lúk“ bolo vydané záverečné stanovisko MŽP SR č. 2258/05-1.6/gn z 21.1.2006 (ďalej len „Záverečné stanovisko“), ktoré odporučilo realizáciu podľa variantu 3 (pozn. plochu východne od pôvodného jazera) o výmere 71,89 ha. Výmera 77,89 ha pozostávala z už odkrytej časti jazera – vodnej plochy, ktorá sa mala doťažiť, a z neodkrytej časti ložiska na výmere 22,47 ha.

Odporúčané podmienky pre etapu prípravy a realizácie navrhovanej činnosti sú uvedené v kap. V.3. Záverečného stanoviska z r. 2006. Záujmov ochrany prírody a krajiny sa týkajú tieto body:

8. Zabezpečiť úpravu definitívnych brehov vodnej plochy už v priebehu ťažby, najmä tam, kde nebude ťažba zasahovať do horninového podkladu podľa návrhu uvedenom v správe o hodnotení za účelom plynulého poklesu brehov v oblasti kolísania hladiny a vytvorením vhodných podmienok pre osídlenie lokality pobrežnou bylinnou vegetáciou. Druhovovo sa predpokladá napojenie na existujúce porasty ostríc a trstinové porasty biotopu stojatých vôd a močiarov na území dobývacieho priestoru. Pravidelné zaplavovanie územia a prirodzené geodynamické javy vytvoria splošťovanie brehov, zanášanie jazera a osídľovanie druhmi fauny a flóry.
9. Pre možnosť využívania prostredia vtákmi širokého okolia je potrebné upraviť ťažobnú plochu vytvorením ostrovov na vodnej ploche podľa návrhu uvedenom v správe o hodnotení.
10. Zachovať odkalisko, ktoré má v tomto čase charakter močiara, kde sa v súčasnosti a pre budúcnosť vytvoria podmienky pre hniezdenie vtáctva.
11. Hlavným kompenzačným opatrením na zmiernenie a minimalizovanie vplyvov navrhovanej činnosti, je návrh náhradnej obnovy aluviálnych lúk na lokalitách opustených orných pôd situovaných pri Záhorskej Vsi a Devínskom jazere. Sú to najbližšie vhodné plochy, ktoré susedia s územiaми európskeho významu napojenými na dotknuté ÚEV Devínske jazero. Detailnejšie je návrh spracovaný v správe o hodnotení s tým, že podľa variantu 3 bude potrebné vykonať kompenzáciou náhradnou obnovou na ploche 26,78 ha (1,5 násobok plochy 17,85 ha, čo predstavuje záber biotopu Lk8).

Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy je uvedený v kap. V.5. Záverečného stanoviska z r. 2006. Špecifická požiadavka 2.2.2. Rozsahu hodnotenia (2021) pre posudzovanie aktuálneho návrhu požaduje uviesť tieto informácie o monitorovaní záujmov ochrany prírody a krajiny podľa týchto bodov Záverečného stanoviska z r. 2006:

- v okolí ťažobnej plochy zabezpečiť monitorovanie sukcesie vegetácie, sledovanie nástupu jednotlivých rastlinných druhov, ako aj monitorovanie výskytu vtákov na vodnej ploche a jej bezprostrednom okolí;
- floristický monitoring vykonávať zo začiatku v mesačných intervaloch počas vegetačnej sezóny, neskôr raz do roka v termíne podľa výsledkov podrobnejšieho vstupného monitoringu;
- ornitologický monitoring začať pred začatím ťažobných prác na zaznamenanie aktuálneho stavu. Zmeny v spoločenstve vtákov novo vzniknutého biotopu monitorovať v štvrtročných intervaloch.

Plnenie opatrení dokladáme

- A) rozborom rozhodnutí vydaných príslušným Okresným úradom,
- B) stanoviskami Správy CHKO k týmto rozhodnutiam,
- C) záverečným zhodnotením stavu plnenia opatrení podľa bodov 8. až 11. záverečného stanoviska (kap. V.3),
- D) realizáciou poprojektovej analýzy.

A) Súhlasy orgánov ochrany prírody a krajiny na vykonávanie banskej činnosti podľa § 13 ods. 2 písm. f) zákona č. 543/2002 Z.z.

OÚ Bratislava, odbor SoŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-BA-OSZP 1/2014/370-SAB z 10.2.2014)

Rozhodnutie k zmene č.1 k rozšíreniu ťažby na ploche cca 6 ha (59 944 m²) rekapituluje kompenzačné opatrenia: obnova aluviálnych lúk na ploche 26,78 ha, vytvorenie ostrovov na vodnej ploche, úprava strmosti brehov pre litorálnu vegetáciu, zachovanie odkaliska pre reprodukciu obojživelníkov.

Navrhované kompenzačné opatrenia majú byť riešené príslušným orgánom ochrany prírody na úrovni obvodu, Okresným úradom Malacky.

V odbornom stanovisku ŠOP SR, Regionálne centrum ochrany prírody v Modre, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/661/2013 z 13.1.2014) sa uvádza, že ŠOP SR nemá námietky voči rozšíreniu ťažby a zároveň navrhuje vykonať priebežnú kontrolu kompenzačných opatrení s určením ďalšieho postupu ich vykonávania.

OÚ Bratislava, odbor SoŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-BA-OSZP1-2017/50009-SAB z 7.9.2017)

Rozhodnutie k zmene č.2 k rozšíreniu ťažby na ploche cca 4,25 ha rekapituluje kompenzačné opatrenia: obnova aluviálnych lúk na ploche 26,78 ha, vytvorenie ostrovov na vodnej ploche, úprava strmosti brehov pre litorálnu vegetáciu, zachovanie odkaliska pre reprodukciu obojživelníkov.

V odbornom stanovisku ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie uvádza, že nemá námietky voči rozšíreniu ťažby za podmienky vykonania náhradných revitalizačných opatrení za zničené lúčne biotopy národného a európskeho významu. Správa CHKO Záhorie predloží do konca septembra 2017 vhodné lokality na ich vykonanie.

OÚ Bratislava, odbor SoŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-BA-OSZP1/2019/091957-LAJ z 19.08.2019)

Rozhodnutie k zmene č.3 k rozšíreniu ťažby na ploche 1806 m² uvádza podmienky:

- rešpektovať všeobecné podmienky ochrany podľa § 4 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z.
- plánované kompenzačné revitalizačné opatrenia budú prekonzultované s ŠOP SR, Správou CHKO Záhorie

Odborné stanovisko CHKO Záhorie rekapituluje kompenzačné opatrenia: obnova aluviálnych lúk na ploche 26,78 ha, vytvorenie ostrovov na vodnej ploche, úprava strmosti brehov pre litorálnu vegetáciu, zachovanie odkaliska pre reprodukciu obojživelníkov. Uvádzajú, že s navrhovateľom prerokujú lokality, kde sa budú vykonávať náhradné revitalizačné opatrenia. Následne má byť harmonogram s podrobným popisom revitalizačných opatrení zaslaný na príslušný OÚ. Revitalizačné opatrenia budú zahŕňať plochy adekvátne pozemkom dotknutým zmenou č.2 a č.3, t.j. 4,4306 ha.

Pripomínajú trvalú požiadavku nezvyšovať tlak rybárov umožňovaním výkonu práva rybárstva na predmetnom rozšírení ťažby štrkopieskov.

OÚ Bratislava, odbor SoŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-BA-OSZP1-2021/104479-010 z 28.09.2021)

Rozhodnutie k zmene č.4 k rozšíreniu ťažby na ploche 54805 m² mení pôvodné rozhodnutie č. OU-BA-OSZP1-2021/104479-008/LAJ z 13.8.2021 ohľadom platnosti súhlasu „do doby vyťaženia zásob štrkopieskov, najneskôr však do 31.12.2031“.

V odôvodnení sa uvádza stanovisko Správy CHKO Záhorie z augusta 2021, z ktorého vyplýva, že Správa CHKO Záhorie nemá námietky voči rozšíreniu ťažby za podmienky vykonania náhradných revitalizačných opatrení za zničené lúčne biotopy európskeho a národného významu. Správa CHKO Záhorie v termíne do 01.11.2021 stanoví so zástupcami spoločnosti ALAS Slovakia s.r.o. návrh lokalít, kde sa budú vykonávať náhradné revitalizačné opatrenia. Následne bude harmonogram s podrobným popisom revitalizačných opatrení zaslaný na príslušný OÚ. Revitalizačné opatrenia budú zahŕňať plochy adekvátne pozemkom dotknutým dobývaním suroviny pri zmene č. 2, 3 a 4 v DP Vysoká pri Morave, t.j. 5,4805 ha.

V odôvodnení sa ďalej uvádza, že po konzultácii so Správou CHKO Záhorie nie je možné splniť požiadavku navrhovateľa „presne stanoviť popis a harmonogram revitalizačných opatrení za zničené biotopy“, pretože si tento proces vyžaduje dlhodobjší priebeh (rokovanie s vlastníkmi, nájomcami, správcami dotknutých pozemkov určených na revitalizáciu).

Zhrnutie časti A):

Proces posudzovania vplyvov na životné prostredie z roku 2005 odporučil ďalšiu ťažbu štrkopieskov na ploche východne od existujúceho jazera podľa variantu č.3. Povoľovanie banskej činnosti prebieha v etapách, na základe jednotlivých žiadostí podložených Plánom otvárky, prípravy a dobývania (POPD) a jeho zmenami č.1 (rok 2014), č.2 (rok 2017), č.3 (rok 2019) a č.4 (rok 2021). K týmto žiadostiam na OÚ zaujíma stanoviská Správa CHKO Záhorie. Aktuálny stav je plán predloženia návrhu lokalít a harmonogram, kde sa budú realizovať náhradné revitalizačné opatrenia za zničené biotopy európskeho a národného významu adekvátne pozemkom dotknutým dobývaním suroviny. Týmto plánom je dokument „Náhradné manažmentové opatrenia v lúčnej časti v NPR Červený rybník v roku 2023, 2024 a 2025“.

B) Recipročné opatrenia za zasahovanie do biotopov európskeho a národného významu v DP Vysoká Pri Morave, vodná ťažba štrkopieskov – náhradná obnova aluviálnych lúk

ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/706/2007 z 12.9.2007)

Uvádzajú záväzok náhradnej obnovy aluviálnych lúk na ploche 26,78 ha.

Potvrdzujú, že ALAS Slovakia s.r.o. obnovil 2 ha aluviálnych lúk v katastri Malé Leváre, č.p. 5844, lokalita Malý Abrod.

V sume 100.000,- Sk bola vykonaná viacnásobná intervencia proti drevinnej sukcesii, na základe čoho sa v roku 2007 lokalita mohla už bežne hospodársky pokosiť.

Ostáva vykonať obnovu aluviálnych lúk na ploche 24,78 ha. Povinnosť je určená do konca roku 2067.

ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/536/2009 z 10.8.2009)

Uvádzajú záväzok náhradnej obnovy aluviálnych lúk na ploche 26,78 ha.

Potvrdzujú, že ALAS Slovakia s.r.o. obnovil 2 ha aluviálnych lúk v katastri Malé Leváre, č.p. 5844, lokalita Malý Abrod.

V sume 3.321,- Eur (3.951,- Eur s DPH) bola vykonaná viacnásobná intervencia proti drevinnej sukcesii, na základe čoho sa v roku 2009 lokalita mohla už bežne hospodársky pokosiť.

Ostáva vykonať obnovu aluviálnych lúk na ploche 22,78 ha. Povinnosť je určená do konca roku 2067.

ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/601/2009 z 17.9.2009)

Potvrdzujú vykonanie náhradnej revitalizácie určenej v záverečnom stanovisku MŽP SR č. 2258/05-1.6/gn vo forme náhrady nákladov (3.321 Eur) na reštitúciu jesetera malého do rieky Moravy na základe určenia ŠOP SR, Správy CHKO Záhorie a jej dohody s obvodným úradom v Malackách.

ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/0344-004/2021 z 29.12.2021)

Predkladajú stanovisko k POPD, zmene č. 4, obsahujúce určenie náhradných revitalizačných opatrení za zasiahnuté lúčne biotopy európskeho a národného významu. Stanovisko obsahuje náhradné revitalizačné opatrenia na roky 2023, 2024 a 2025 za zničené biotopy Lk8 a Lk10, na výmere spolu 5,4805 ha. Náhradné revitalizačné opatrenia sú uvedené v samostatnej prílohe stanoviska ako „*Náhradné manažmentové opatrenia v lúčnej časti v NPR Červený rybník v roku 2023, 2024 a 2025*“.

Náhradné manažmentové opatrenia v lúčnej časti v NPR Červený rybník

Práce budú pozostávať z kosenia vegetácie na ploche znázornenej na mape. Dotknutá lúka sa nachádza na p.č. 4000/2 v k.ú. Lakšárska Nová Ves, kde je 4. stupeň ochrany. Má výmeru 3 ha, kosenie počas troch rokov bude na výmere 9 ha.

Celková plocha, kde sa bude realizovať mozaikovité odstraňovanie náletových drevín (jelší) je 1 ha, pričom každoročne sa odstráni 0,33 ha náletových drevín.

Následné kosenie vegetácie (predovšetkým výmladkov jelší) bude v roku 2023 – 0,33 ha, 2024 – 0,66 ha, v roku 2025 – 1 ha.

V roku 2013 bol vypracovaný a odovzdaný projekt „Obnova prirodzeného lúčneho biotopu v NPR Červený rybník“, na odstránenie sukcesie jelše. Časť porastu jelše bola v rokoch 2014 – 2016 na lúčnej časti odstránená.

V súčasnosti je potrebné lúku pravidelne udržiavať – kosiť. Navrhuje sa kosenie v termíne 1.7. až 20.7. v rokoch 2023, 2024 a 2025, kedy zlatobyľ musí byť pokosená najneskôr do začiatku kvitnutia, aby semená nedozreli a nerozširovali sa do okolia. Lúku je možné pokosiť mechanizovane – traktorom a vlhšie nepriechodné miesta ručne krovínorezom. Nutná je prítomnosť pracovníkov CHKO Záhorie, aby sa minimalizovali škody na vlhších častiach lúky. Kosenie bude mozaikovité, kedy budú vyčlenené plochy pre zachovanie biodiverzity bezstavovcov. Biomasa bude odstraňovaná podľa pokynov pracovníkov Správy CHKO Záhorie.

Mozaikovité odstraňovanie náletových drevín bude realizované v mimohniezdnom období (v priebehu rokov 2023, 2024 a 2025 v termíne od 1.10. do 31.1.). Dreviny určené na výrub a miesta uskladnenia biomasy budú vopred určené pracovníkmi Správy CHKO Záhorie.

Zhrnutie:

Náhradné manažmentové opatrenia sú zamerané

a) na údržbu plôch kosením po predchádzajúcom odstránení náletov jelše,

b) na ďalšie výruby náletov jelše.

Kosenie sa navrhuje mozaikovito v termíne 1.7. až 20.7. v rokoch 2023, 2024 a 2025 kvôli zlatobyľu. Odstraňovanie náletových drevín sa navrhuje mozaikovito v termíne 1.10. až 31.1. v rokoch 2023, 2024 a 2025. Práce sa uskutočnia za prítomnosti pracovníkov Správy CHKO Záhorie, ktorí aj určia nakladanie s biomasou.

Celkové zhrnutie nákladov a harmonogram:

Lokalita manažmentových opatrení	Plocha zásahu	Frekvencia zásahu	Celková plocha zásahu v ha	Zásahy vykonať v rokoch	Predbežné náklady v Eur s DPH
Červený rybník – lúčna časť kosenie	3 ha	3x	9 ha	2023, 2024, 2025	16.500 Eur
Červený rybník – mozaikovitý odstraňovanie náletových drevín	1 ha	3x po 0,33 ha	1 ha	2023, 2024, 2025	6.000 Eur
Červený rybník – odstraňovanie výmladkov jelší po výruboch	1 ha	3x po 0,33 ha	1 ha	2023, 2024, 2025	3.000 Eur
Spolu	4 ha		8,4 ha		25.500 Eur

Zhrnutie časti B):

Dosiaľ boli vykonané tieto opatrenia zo záverečného stanoviska MŽP SR k projektu „Vodná ťažba štrkopieskov Vysoká pri Morave III a náhradná obnova aluviálnych lúk“ (EIA 2005) na úseku záujmov ochrany prírody a krajiny:

rok 2007 – obnova 2 ha aluviálnych lúk v katastri Malé Leváre, č.p. 5844, lokalita Malý Abrod,

rok 2009 – obnova 2 ha aluviálnych lúk v katastri Malé Leváre, č.p. 5844, lokalita Malý Abrod,

rok 2009 – úhrada nákladov za reštitúciu jesetera malého do rieky Morava.

Potvrdené je vykonanie náhradnej revitalizácie určenej v záverečnom stanovisku MŽP SR č. 2258/05-1.6/gn na ploche 4 ha z celkovej určenej plochy 26,78 ha. Ostáva vykonať obnovu aluviálnych lúk na ploche 22,78 ha. Povinnosť je určená do konca roku 2067.

Dalšie recipročné opatrenia predstavujú náhradné manažmentové opatrenia v lúčnej časti NPR Červený rybník určené Správou CHKO Záhorie (12/2021) na realizáciu v rokoch 2023 až 2025.

C) Stav plnenia opatrení podľa bodov 8. až 11. Záverečného stanoviska z r. 2006 (EIA 2005)

Vyjadrenie k jednotlivým bodom Záverečného stanoviska z r. 2006 (EIA 2005) je uvedené kurzívou.

8. Zabezpečiť úpravu definitívnych brehov vodnej plochy už v priebehu ťažby, najmä tam, kde nebude ťažba zasahovať do horninového podkladu podľa návrhu uvedenom v správe o hodnotení za účelom plynulého poklesu brehov v oblasti kolísania hladiny a vytvorením vhodných podmienok pre osídlenie lokality pobrežnou bylinnou vegetáciou. Druhovo sa predpokladá napojenie na existujúce porasty ostríc a trstinové porasty biotopu stojatých vôd a močiarov na území dobývacieho priestoru. Pravidelné zaplavovanie územia a prirodzené geodynamické javy vytvoria splošťovanie brehov, zanášanie jazera a osídľovanie druhmi fauny a flóry.

Vyjadrenie: Úprava brehov sa realizuje, nebola však dôsledne doložená fotodokumentáciou.

K dispozícii je foto z posledne realizovaných terénnych prác na splošťovaní brehov v juhovýchodnej časti existujúceho jazera z mája 2021:

Primerané hodnotenie pre EIA 2023 neodporúča ďalej navážky žiadnych skrývok a ponechanie štrkových brehov resp. brehy po ťažbe štrkopieskov diverzifikovať, vytvoriť miesta s kolmými stenami, plytkami, plytkými ostrovčekmi, so zárastom vegetácie. Diverzifikácia bude prebiehať aj samovoľne recentnými procesmi, v dôsledku záplav a kolísaním hladiny v jazere.

9. Pre možnosť využívania prostredia vtákmi širokého okolia je potrebné upraviť ťažobnú plochu vytvorením ostrovov na vodnej ploche podľa návrhu uvedenom v správe o hodnotení.

Vyjadrenie: Jeden ostrov už bol vytvorený, čo je dokumentované ortomapami. Je však málo osídľovaný vtákmi, čo sa prisudzuje šiji prítomnej medzi ostrovom a nábrežnou trasou dopravníkov, kde pri nízkych stavoch hladiny v jazere vzniká plytčina, ktorú asi vtáky vyhodnocujú ako nebezpečenstvo a nehniedzia tam. Zmierňujúce opatrenie pre EIA 2023 predpokladá odbagrovanie šije na hĺbku najmenej 3 m. Navrhuje sa tiež nový ostrov z južnej časti nábrežnej trasy po jej likvidácii (pozri prílohu č.6 primeraného hodnotenia)

10. Zachovať odkalisko, ktoré má v tomto čase charakter močiara, kde sa v súčasnosti a pre budúcnosť vytvoria podmienky pre hniezdenie vtáctva.

Vyjadrenie: Odkalisko je zachované. Ornitologický prieskum (01/2022) hodnotí jeho menší význam pre hniezdenie vtákov kvôli pravidelnému striedaniu tečúcej vody s vyschnutým riečiskom po skončení pracovnej doby. Výnimku tvorí trstinový zárasť v severnej časti odkaliska, kde je zaznamenaný výskyt druhov bučiacik močiarny a slávik modrák..

11. Hlavným kompenzačným opatrením na zmiernenie a minimalizovanie vplyvov navrhovanej činnosti, je návrh náhradnej obnovy aluviálnych lúk na lokalitách opustených orných pôd situovaných pri Záhorskej Vsi a Devínskom jazere. Sú to najbližšie vhodné plochy, ktoré susedia s územiaми európskeho významu napojenými na dotknuté ÚEV Devínske jazero. Detailnejšie je návrh spracovaný v správe o hodnotení s tým, že podľa variantu 3 bude potrebné vykonať kompenzáciou náhradnou obnovou na ploche 26,78 ha (1,5 násobok plochy 17,85 ha, čo predstavuje záber biotopu Lk8).

Vyjadrenie: Proces posudzovania vplyvov na životné prostredie z roku 2005 odporučil ďalšiu ťažbu štrkopieskov na ploche východne od existujúceho jazera podľa variantu č.3. Povoľovanie činnosti prebieha v etapách, na základe jednotlivých žiadostí podložených Plánom otvárky, prípravy a dobývania (POPD) a jeho zmenami č.1 (rok 2014), č.2 (rok 2017), č.3 (rok 2019) a č.4 (rok 2021). K týmto žiadostiam na OÚ zaujíma stanoviská Správa CHKO Záhorie. Aktuálny stav je plán predloženia návrhu lokalít a harmonogram, kde sa budú realizovať náhradné revitalizačné opatrenia za zničené biotopy európskeho a národného významu adekvátne pozemkom

dotknutým dobývaním suroviny. Týmto plánom je dokument „Náhradné manažmentové opatrenia v lúčnej časti v NPR Červený rybník v roku 2023, 2024 a 2025“.

Dosiaľ boli vykonané tieto opatrenia zo záverečného stanoviska MŽP SR k projektu „Vodná ťažba štrkopieskov Vysoká pri Morave III a náhradná obnova aluviálnych lúk“ (EIA 2005) na úseku obnovy aluviálnych lúk:

rok 2007 – obnova 2 ha aluviálnych lúk v katastri Malé Leváre, č.p. 5844, lokalita Malý Abrod,

rok 2009 – obnova 2 ha aluviálnych lúk v katastri Malé Leváre, č.p. 5844, lokalita Malý Abrod,

rok 2009 – úhrada nákladov za reštitúciu jesetera malého do rieky Morava.

Potvrdené je vykonanie náhradnej revitalizácie určenej v záverečnom stanovisku MŽP SR č. 2258/05-1.6/gn na ploche 4 ha z celkovej určenej plochy 26,78 ha. Ostáva vykonať obnovu aluviálnych lúk na ploche 22,78 ha. Povinnosť je určená do konca roku 2067.

Ďalšie recipročné opatrenia predstavujú náhradné manažmentové opatrenia v lúčnej časti NPR Červený rybník určené Správou CHKO Záhorie (12/2021) na realizáciu v rokoch 2023 až 2025.

D) Realizácia poprojektovej analýzy podľa Záverečného stanoviska z r. 2006 (EIA 2005)

Z procesu posudzovania vplyvov vodnej ťažby štrkopieskov vyplynula požiadavka realizácie poprojektovej analýzy pre oblasť flóry a ornitofauny.

Monitorovacie práce pre oblasť flóry sa nerealizovali. K realizácii týchto prác sa pristúpilo až na podnet z Rozsahu hodnotenia z r. 2021. Výsledky a aj porovnanie s predchádzajúcimi prácami z r. 2005 sú uvedené v prílohe č.2 predloženej Správy o hodnotení. Navrhovateľ sa v následných procesoch povoľovania banskej činnosti pre jednotlivé etapy striktne držal podmienok určených v súhlasoch OÚ. Domnievame sa, že jedným z dôvodov tejto situácie je, že zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nebol v tej dobe v režime podľa zákona o správnom poriadku.

Monitorovacie aktivity ornitofauny realizované boli, a to z vlastnej iniciatívy spracovateľa aktuálneho zoologického prieskumu (Svetlík, J., 01/2022). Pre účely predloženej Správy o hodnotení boli dáta získané za posledných 10 rokov od majiteľa informácií odkúpené. Výsledky za staršie obdobie (10 rokov), spolu s aktuálnym prieskumom realizovaným v roku 2021 sú odprezentované v záverečnej správe dokumentovanej v prílohe č.3 Správy o hodnotení.

Prílohy

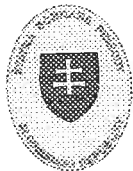
ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/706/2007 z 12.9.2007)

ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/536/2009 z 10.8.2009)

ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/601/2009 z 17.9.2009)

ŠOP SR, Správa CHKO Záhorie (list č. CHKO/ZA/0344-004/2021 z 29.12.2021)

ŠOP SR, 12/2021: Náhradné manažmentové opatrenia v lúčnej časti v NPR Červený rybník v roku 2023, 2024 a 2025

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

REGIONÁLNE CENTRUM OCHRANY PRÍRODY V MODRE
SPRÁVA CHRÁNENEJ KRAJINNEJ OBLASTI

ZÁHORIE

Vajanského ul. 17, 901 01 Malacky

Obvodný úrad ŽP v Malackách
Záhorácka 2942/60 A,
901 01 Malacky

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

CHKO/ZA/706/2007

Vybavuje

Valachovič

Malacky

12.9.2007

Vec: **Uskutočnenie náhradného recipročného opatrenia za zasahovanie do biotopu európskeho a národného významu v DP Vysoká pri Morave vodná ťažba štrkopieskov – náhradná obnova aluviálnych lúk.**

1. Na základe záverečného stanoviska číslo: 2258/05 – 1.6/gn vydaného Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení predpisov. Zaoberajúcej sa vodnou ťažbou štrkopieskov Vysoká pri Morave III a náhradnou obnovou aluviálnych lúk.
2. Záverečné stanovisko navrhovateľovi ALAS Slovakia, s.r.o. v bode 3. Odporúčané podmienky pre prípravu a realizácie navrhovanej činnosti v 11. bode určil za hlavné kompenzačné opatrenie na zmiernenie a minimalizovanie vplyvov navrhovanej činnosti, návrh náhradnej obnovy aluviálnych lúk na lokalitách opustených orných pôdach. Podľa prijatého variantu 3 bude potrebné vykonať kompenzáciu náhradnou obnovou na ploche 26,78 ha (1,5 násobok plochy 17,85 ha, čo predstavuje záber biotopu Lk8). bol zaviazaný v

Alas Slovakia v roku 2007 obnovil 2 ha aluviálnych lúk v katastri Malé Leváre č. parcely 5844, lokalita Malý Abrod.

3. Alas Slovakia s. r.o. vykonalo v sume 100 000,- Sk viacnásobnú intervenciu proti drevinnej sukcesie na základe čoho sa v roku 2007 lokalita mohla už bežne hospodársky pokosiť.

Alas Slovakia s. r. o. týmto ostáva vykonať obnovu aluviálnych lúk na ploche 24,78 ha. Povinnosť je určená do konca roku 2067.

S pozdravom

Dušan Valachovič
poverený riaditeľ správy

Obvodný úrad životného prostredia
v Malackách
Záhorácka 2942/60A, 901 01 Malacky
- 5 -

12.9.2007

 ALAS SLOVAKIA, s.r.o.	
Dátum: 17. 09. 2007	
Číslo: 1169	Pridelené:

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

REGIONÁLNE CENTRUM OCHRANY PRÍRODY V MODRE
SPRÁVA CHRÁNENEJ KRAJINNEJ OBLASTI

ZÁHORIE

Vajanského ul. 17, 901 01 Malacky

ALAS SLOVAKIA, S.R.O.
Polianky
841 01 Bratislava

Váš list

Naše číslo
CHKO/ZA/601/2009

Vybavuje Dátum
Valachovič 17.9.2009

Vec: Uskutočnenie náhradného recipročného opatrenia za zasahovanie do biotopu európskeho a národného významu v DP Vysoká pri Morave vodná ťažba štrkopieskov – náhradná obnova aluviálnych lúk.

Potvrdzujeme, že ALAS Slovakia, s.r.o. v roku 2009 vykonal náhradnú revitalizáciu určenú v záverečnom stanovisku MŽP SR číslo: 2258/05 – 1.6/gn podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení predpisov vo forme náhrady nákladov (3.321 EUR) na reštitúciu jasetera malého do rieky Moravy na základe určenia ŠOP SR správa CHKO Záhorie a jej dohody s obvodným úradom ŽP v Malackách.

S pozdravom

Dušan Valachovič
poverený riaditeľ správy

Štátna ochrana prírody SR
S CHKO ZÁHORIE
Vajanského 17
901 01 MALACKY

 ALAS SLOVAKIA, s.r.o.		
Došlo: 21. 09. 2009		
Císlo: 795	Prílohy:	Pridelené:

ŠTÁTNA OCHRANA PRÍRODY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

REGIONÁLNE CENTRUM OCHRANY PRÍRODY V MODRE
SPRÁVA CHRÁNENEJ KRAJINNEJ OBLASTI

ZÁHORIE

Vajanského ul. 17, 901 01 Malacky

Obvodný úrad ŽP v Malackách
Záhorácka 2942/60 A,
901 01 Malacky

Váš list

Naše číslo
CHKO/ZA/536/2009

Vybavuje Dátum
Valachovič 10.8.2009

Vec: Uskutočnenie náhradného recipročného opatrenia za zasahovanie do biotopu európskeho a národného významu v DP Vysoká pri Morave vodná ťažba štrkopieskov – náhradná obnova aluviálnych lúk.

1. Na základe záverečného stanoviska číslo: 2258/05 – 1.6/gn vydaného Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona NR SR č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení predpisov. Zaoberajúcej sa vodnou ťažbou štrkopieskov Vysoká pri Morave III a náhradnou obnovou aluviálnych lúk.
2. Záverečné stanovisko navrhovateľovi ALAS Slovakia, s.r.o. v bode 3. Odporúčané podmienky pre prípravu a realizácie navrhovanej činnosti v 11. bode určil za hlavné kompenzačné opatrenie na zmiernenie a minimalizovanie vplyvov navrhovanej činnosti, návrh náhradnej obnovy aluviálnych lúk na lokalitách opustených orných pôdach. Podľa prijatého variantu 3 bude potrebné vykonať kompenzáciu náhradnou obnovou na ploche 26,78 ha (1,5 násobok plochy 17,85 ha, čo predstavuje záber biotopu Lk8). bol zaviazaný v

Alas Slovakia v roku 2009 obnovil 2 ha aluviálnych lúk v katastri Malé Leváre č. parcely 5844, lokalita Malý Abrod.

Alas Slovakia s. r.o. vykonalo v sume 3 321 € (3 951 € s DPH) viacnásobnú intervenciu proti drevinnej sukcesie na základe čoho sa v roku 2009 lokalita mohla už bežne hospodarský pokosiť.

Alas Slovakia s. r. o. týmto ostáva vykonať obnovu aluviálnych lúk na ploche 22,78 ha. Povinnosť je určená do konca roku 2067.

S pozdravom

Dušan Valachovič
poverený riaditeľ správy

Štátna ochrana prírody SR
S CHKO ZÁHORIE
Vajanského 17
901 01 MALACKY

Obvodný úrad životného prostredia
v Malackách
Záhorácka 2942/60A, 901 01 Malacky

- 7 -

Telefón
034/772 27 35

Fax
034/772 27 35

e-mail
dusan.valachovic@sopsr.sk

Bankové spojenie
7000315362/8180

IČO
17058520

DIČ
2021526188

Okresný úrad Bratislava
Odbor starostlivosti o životné prostredie
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek
Životného prostredia kraja
Tomášikova 46
832 05 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
OU-BA-OSZP1-2021/104479-010,
28.9.2021

Naše číslo
CHKO/ZA/0344-004/2021

Vybavuje
Olšovský

Malacky
29.12.2021

Vec

Banská činnosť v DP Vysoká pri Morave (zmena č. 4) - určenie náhradných revitalizačných opatrení za zasiahnuté lúčne biotopy európskeho a národného významu.

Stanovisko stanovuje náhradné revitalizačné opatrenia na roky 2023, 2024 a 2025 za zničené biotopy v DP Vysoká pri Morave pre f. ALAS SLOVAKIA, s.r.o..

Na posudzovaných parcelách je najviac zastúpený biotop európskeho významu Lk8 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion Venosi* (kód Natura2000 6440) a biotop národného významu Lk10 Vegetácia vysokých ostríc s výmerou 5,4805 ha.

Na zásah do biotopov Lk8 a Lk10 bude v zmysle §6, ods. 2 „zákona“ potrebný súhlas Okresného úradu v Malackách, odbor starostlivosti o ŽP.

Pre vydanie rozhodnutia OÚ ŽP k súhlasu na zásah do biotopov európskeho významu Vám predkladáme lokalitu, kde budú vykonané náhradné revitalizačné opatrenia za zničené biotopy európskeho významu uvedené vyššie v texte.

Predkladané náhradné revitalizačné opatrenia zasielame aj elektronicky na adresu i.burza@alas.sk (Alas Slovakia).

Ďakujeme za ústretovosť.

S pozdravom

Ing. Tomáš Olšovský, PhD.
riaditeľ Správy CHKO Záhorie

Náhradné manažmentové opatrenia v lúčnej časti v NPR Červený rybník v roku 2023, 2024 a 2025

Zásahy budú lokalizované na lúčnej časti NPR Červený rybník, kde sa vykoná kosenie vegetácie na ploche znázornenej na mapovej prílohe. Dotknutá lúka sa nachádza na parcele č. 4000/2 v k.ú. Lakšárska Nová Ves, kde platí 4. stupeň územnej ochrany. Celková plocha určená na kosenie každoročne zaberá 3 ha, čiže za dva roky (2023, 2024, 2025) spolu 9 ha. Celková plocha, kde sa bude realizovať mozaikovité odstraňovanie náletových drevín (jelší) je 1 ha, pričom každoročne sa mozaikovito odstráni 0,33 ha náletových drevín. Následné kosenie vegetácie (predovšetkým výmladkov jelší) bude v roku 2023 - 0,33 ha, 2024 - 0,66 ha, v roku 2025 1 ha.

V októbri roku 2013 bol vypracovaný a odovzdaný Projekt „Obnova prirodzeného lúčneho biotopu v NPR Červený rybník“, odstránením sukcesie jelše. Časť porastu jelše bol v priebehu rokov 2014 – 2016 na lúčnej časti odstránený a v súčasnosti je potrebné lúku pravidelne udržiavať - kosiť. V rámci manažmentu tu navrhujeme pokosenie lokality v termíne od 1.7. 2023, (podobne i v rokoch 2024, 2025) do 20.7. 2023, (podobne i v rokoch 2024, 2025), kedy zlatobyľ musí byť pokosená najneskôršie na začiatku kvitnutia, aby semená nedozreli a nerozširovali sa do okolia. Lúku je možné pokosiť mechanizovane – traktorom a vlhšie nepriechodné miesta ručne krovínorezom. Je tu však nutná prítomnosť pracovníkov CHKO Záhorie, aby sa minimalizovali škody na vlhších častiach lúky a vyhlo sa prípadnému poškodeniu traktora pri terénnych nerovnostiach. Kosenie bude mozaikovité, kedy budú vyčlenené plochy pre zachovanie diverzity bezstavovcov na lokalite. Biomasa z lokality bude odstraňovaná podľa pokynov pracovníkov Správy CHKO Záhorie.

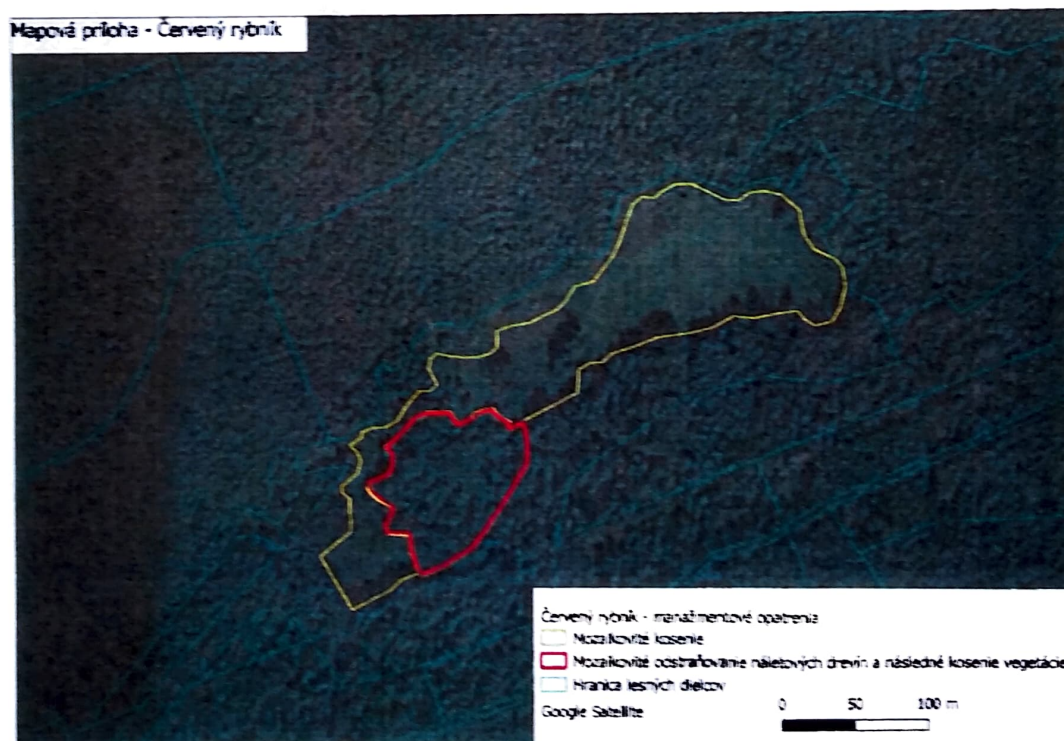
Mozaikovitý odstraňovanie náletových drevín bude realizované v mimohniezdnom období (v priebehu rokov 2023, 2024 a 2025 v termíne od 1.10. do 31.1.). Dreviny určené na výrub a miesta uskladnenia biomasy budú vopred určené pracovníkmi Správy CHKO Záhorie.

Pohľad na lúčnu časť v NPR Červený rybník (máj 2016).

Pôvodne lúčne biotopy – dnes porastené náletovými drevinami. Na danej ploche navrhujeme mozaikové odstraňovanie náletových drevín a následné kosenie vegetácie.

Mapa
 zobrazujúca lokalizáciu zásahov na lúčnej časti v NPR Červený rybník na parcele č. 4000/2 v k.ú.
 obce Lakšárska Nová Ves.

Celkové zhrnutie nákladov a harmonogram vykonania náhradných revitalizačných opatrení v priebehu troch rokov (2023, 2024, 2025).

Lokalita manažmentových opatrení	Plocha zásahu	Frekvencia zásahu	Celková plochy zásahu v ha	Zásahy vykonať v rokoch	Predbežné náklady v € s DPH
Červený rybník – lúčna časť kosenie	3 ha	3 x	9 ha	2023, 2024, 2025	16 500 €
Červený rybník – mozaikovité odstraňovanie náletových drevín	1 ha	3 x po 0,33 ha	1 ha	2023, 2024, 2025	6000 €
Červený rybník – následné odstraňovanie výmladkov jeľší po výruboch	1 ha	3 x po 0,33 ha	1 ha	2023, 2024, 2025	3000 €
Spolu	4 ha		8,4 ha		25 500 €

Ročné náklady (2023, 2024, 2025) budú predstavovať sumu 8500 € s DPH, celková suma za tri roky dosiahne 25 500 €.

Základné údaje o NPR Červený rybník.

Pôvodná NPR Červený rybník (evidenčné číslo 26) bola vyhlásená v roku 1966 rozhodnutím Komisie SNR pre ŠaK č. 30 z 25.5.1966, úprava č. 6527/1966-osv./1 z 10.6.1966 na ploche 118,91 ha. V roku 2004 došlo k zníženiu stupňa v lúčnej časti na 4. stupeň územnej ochrany vyhláškou KÚŽP v Bratislave č. 1/2004 z 12.5.2004 - účinnosť od 15.5.2004

Po jeho vyhlásení bude doplnený vyhlasujúci právny predpis.

Uznesenie Vlády Slovenskej republiky č. 239/2004 zo 17.3.2004, ktorým sa schvaľuje Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu.

Územie je zaradené do Výnosu MŽP SR č.3/2004-5.1 zo 14.júla 2004, v ktorom je uvedený národný zoznam navrhovaných území európskeho významu. Je tu vedené pod kódom SKUEV0179 Červený rybník, s 2., 3. 4. a 5. stupňom územnej ochrany s rozlohou 416,68 ha.

Náhradné opatrenia sú navrhované v lúčnej časti NPR Červený rybník, kde platí 4. stupeň územnej ochrany.

V lúčnej časti NPR Červený rybník sa vyskytujú nasledovné biotopy národného a európskeho významu:

Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (kód NATURA 6510)

Opis biotopu: Biotop sa nachádza maloplošne iba v centrálnej časti lúčnych biotopov. V minulosti boli tieto lúky oveľa rozsiahlejšie a pestrejšie. Dlhodobým neobhospodávaním lúk, sukcesiou drevín, výskytom invázných neofytov, rozorávaním lúk na poľnohospodárske účely sa zničila veľká časť týchto lúk v okolí Červeného rybníka. V území sa tieto lúky vyskytujú na mierne vyvýšených plochách lúk, ktoré nie sú trvalo zaplavované vodou.

Druhové zloženie: *Achillea millefolium*, *Anchusa officinalis*, *Cichorium intybus*, *Dactylis glomerata*, *Festuca pratensis*, *Festuca rupicola*, *Hypericus perforatum*, *Inula salicina*, *Lotus corniculatus*,

Scabiosa ochroleuca, *Scirpoides holoschoenus*, *Succisa pratensis*, *Taraxacum officinale* agg., *Teucrium chamaedrys*, *Tithymalus esula*, *Tragopodon pratensis*, *Trifolium alpestre*, *Trifolium arvense*, *Trifolium pratense* ap.

Lk4 Bezkolencové lúky (kód NATURA 6410)

Mimoriadne cenný maloplošný biotop, ktorý sa v sledovanom území vyskytuje na malej ploche v centrálnej lúčnej časti Červeného rybníka. Druhovo pestré, stredne vysoké travinno-bylinné porasty. Ich vegetačný vývoj je oproti mezofilným lúkam oneskorený. Spoločenstvá sa vyskytujú na minerálnych a slatinných pôdach, od kyslých až po bážické substráty. Hlavným predpokladom ich existencie je absencia hnojenia, vodný spôsob obhospodarovania a vysoká hladina podzemnej vody, ktorá sa po väčšiu časť roka nachádza blízko povrchu pôdy.

Druhové zloženie: *Dianthus superbus*, *Epipactis palustris*, *Eriophorum latifolium*, *Iris sibirica*, *Molinia arundinacea*, *Molinia caerulea*, *Ophioglossum vulgatum*, *Dactylorhiza incarnata*, *D. majalis*, *Sanguisorba officinalis*, *Succisa pratensis*, ap.

Ukážka biotopu bezkolencové lúky s výskytom *Dactylorhiza majalis* v Červenom rybníku.

Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (kód NATURA 6430)

Kvetnaté vysokobylinné lúky s prevahou širokolistých bylín na celoročne vlhkých až mokrých stanovištiach v alúviách vodných tokov a v terénnych depresiách. Vodný režim a živnosť pôd rozhodujúcim spôsobom ovplyvňujú mohutný vzrast a vysoký zápoj porastov. V súčasnosti je daný biotop v centrálnej lúčnej časti Červeného rybníka ohrozovaný sukcesiou jelše lepkavej.

Druhové zloženie: *Aegopodium podagraria*, *Angelica sylvestris*, *Filipendula ulmaria*, *Geranium pratensis*, *Lysimachia vulgaris*, *Mentha longifolia*, *Caltha palustris*, *Lythrum salicaria*.

Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí

Mimoriadne cenný maloplošný biotop, ktorý v sledovanom území vyskytuje na malej ploche v centrálnej lúčnej časti Červeného rybníka. V minulosti boli tieto lúky pravidelne kosené, v súčasnosti málo využívané jedno- až dvojkosné vlhké lúky na podmáčaných plochách pramenísk. Porasty majú veľmi premenlivé druhové zloženie, ktoré závisí od stanovištných podmienok (vodný režim pôdy. Obsah báz a ílovitých častí), klímy a spôsobu obhospodarovania. Pre ich stanovištia je typická trvalo zvýšená hladina podzemnej vody. K presychaniu pôdneho povrchu dochádza len krátkodobo v lete alebo počas suchých období počas roka. Pôdy sú minerálneho alebo slatinného charakteru, väčšinou bývajú oglejené.

Druhové zloženie: *Alopecurus pratensis*, *Angelica sylvestris*, *Caltha palustris*, *Carex panicea*, *Cirsium palustre*, *Crepis paludosa*, *Deschampsia cespitosa*.

Lk10 Vegetácia vysokých ostríc

V sledovanom území sa vyskytuje na zamokrených častiach lúk a prevažne v komplexoch slatinných jelšových lesov. Zväčša druhovo chudobné, jednovrstvové alebo viacvrstvové porasty s dominanciou vysokých ostríc a bylín. Biotopy vyžadujú zaplavenie, časť vývojového cyklu prežívajú po poklese vody pod povrch pôdy. V druhovej skladbe spoločenstiev prevládajú močiarne druhy, výskyt a vývoj hydrofytov a niektorých ďalších hygrofytov je podmienený záplavami, pričom pre jednotlivé spoločenstvá sú výška a trvanie záplav rôzne. Štruktúra pôd, ich reakcia, obsah živín, priebeh mikrobiálnej aktivity a oxidačno-redukčných procesov sú variabilné.

Druhové zloženie: *Calamagrostis canescens*, *Caltha palustris*, *Carex acutiformis*, *C. appropinquata*, *C. diandra*, *C. elata*, *C. elongata*, *Galium palustre*, *Lysimachia vulgaris*, *Mentha aquatica*, *Peucedanum palustre*, *Thelypteris palustris*.